

ת"פ (חיפה) 9896-04-24 - מדינת ישראל נ' ראשד אלמיאזנה

ת"פ (חיפה) 9896-04-24 - מדינת ישראל נ' ראשד אלמיאזנה מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 9896-04-24

מדינת ישראל

נגד

ראשד אלמיאזנה

באמצעות עו"ד אינאס סעדי

בית המשפט המחוזי בחיפה

[15.07.2025]

כבוד השופט נתנאל בנישו

פסק דין

כתב האישום המתוקן

הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בעבירות של סיוע לשוד וסיוע לשינוי זהות של רכב בנוגע למקרה אחד, ובשוד בנסיבות מחמירות ושינוי זהות של רכב בכל הקשור למקרה שני, כפי שיפורט להלן.

האישום הראשון

ביום 01.03.2024, בשעה 22:30 לערך, הסיע הנאשם, באמצעות רכב סקודה שבבעלות אמו ובשימוש (להלן: רכב הנאשם), אדם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה (להלן: האחר), לרחוב מלצ'ט 2 בחיפה. שם פירק האחר לוחיות רישוי מרכב סקודה אשר חנה ברחוב, והרכיב אותן על רכב הנאשם, במקום לוחיות הרישוי המקוריות. ביום 02.03.2024, בשעה 01:50 לערך, הגיעו הנאשם והאחר באמצעות רכב הנאשם לפתח חנות AM/PM, הנמצאת בשדרות מוריה 128 בחיפה, בה שהה באותה העת עובד המקום מר נבראס חליחל (להלן: המתלונן הראשון). בשלב זה, ירד האחר מהרכב, כשהוא חובש לראשו קפוצ'ון ופניו מוסתרות למעט העיניים באמצעות מסיכה. האחר נכנס לחנות, כשהוא מנופף בחפץ שנחזה להיות אקדח. הוא דרש מהמתלונן הראשון למסור לו את תכולת הקופה. אותה העת ישב הנאשם ברכבו, במושב הנהג, כשהוא בקשר עין עם המתרחש בחנות. המתלונן הראשון מסר לאחר סכום של 2,000 ₪, משתי קופות שהיו בחנות. לאחר מכן, הנאשם והאחר נמלטו מהמקום בנסיעה.

האישום השני

עובר ליום 05.03.2024, תכנן הנאשם יחד עם שניים שזהותם אינה ידועה למאשימה (להלן: האחרים) לשדוד בצוותא, קיוסק בשם BEST, שנמצא בשדרות ההגנה 11 בחיפה (להלן: הקיוסק). בהמשך לתוכנית ולצורך מימושה, ביום 04.03.2024, בשעה 22:00, הגיעו הנאשם והאחרים באמצעות הרכב של הנאשם, לרחוב יפה נוף 86 בחיפה, שם פירקו את לוחיות הרישוי מרכב סקודה.

בהמשך, ביום 05.03.2024 בשעה 23:57 לערך, הגיעו הנאשם והאחרים באמצעות הרכב של הנאשם, לאחר שהורכבו עליו הלוחיות שנגנבו כאמור, אל הקיוסק. באותה העת מר יונתן קזקוב (להלן: המתלונן השני) היה מחוץ לקיוסק ועסק בסגירתו בעודו נושא עליו תיק ובו ₪ 4,000 במזומן, שני פנקסי צ'קים, דרכון, תעודת זהות, כרטיסי אשראי ומסמכים שונים (להלן: התיק).

בשלב זה, ירד אחד מהחבורה, כשהוא חובש לראשו כובע מצחיה ופניו מוסתרות למעט העיניים באמצעות מסיכה, תוך שהוא מנופף בחפץ הנחזה להיות אקדח. במקביל, ירד אחר מהחבורה כשהוא חובש לראשו כובע קפוצ'ון ואוחז בידו תרסיס גז מדמיע. שניהם רצו לכיוון המתלונן השני, אשר הבחין בהם, נסוג לאחור ונפל. בהמשך לכך, דרשו ממנו השניים את התיק, תוך כדי שהם מאיימים עליו כי ירו בו אם לא יעשה כן ואף ריססו את פניו בגז מדמיע. המתלונן השני, אשר חשש לחייו, מסר להם את התיק. לאחר מכן, השניים נמלטו לרכבו של הנאשם ויחד עם השלישי שנשאר ברכב נסעו מהמקום, כשהם נוטלים ונושאים עימם את התיק.

טיעוני הצדדים לעונש

בפתח טיעוני הגיש ב"כ המאשימה ראיות לעונש: תדפיס רישום פלילי של הנאשם, פלט מאסרים, כתב אישום וגזר דין בת"פ 21604-11-17, וגזר דין בת"פ 57767-11-19 (סומנו ט"ל 1-4) ובו מאסר מותנה בר הפעלה בן 6 חודשים. הסנגור מצידו הגיש מסמך רפואי בנוגע לאחיו של הנאשם, בן 18, (סומן ט"ל נ' 1).

בטיעוניו לעונש, התייחס ב"כ המאשימה בהרחבה לערכים החברתיים המוגנים בעבירת השוד בהם פגע הנאשם עת ביצע את העבירות, קניינו של אדם, שלווה נפשו וכן השמירה על הסדר הציבורי ועל תחושת הביטחון של הפרט והכלל.

בנוסף, עמד התובע על מגמת ההחמרה בפסיקת בית המשפט העליון בעבירות שוד. בעניין זה, נטען עוד כי לא בכדי קבע המחוקק עונש מרבי העומד על 20 שנות מאסר בגין עבירת שוד בנסיבות מחמירות. ב"כ המאשימה אף סקר בטיעוניו פסיקה דומה למקרה דנן.

באשר לנסיבות העבירה, ציין התובע כי ניכר שבשני המקרים נעשה תכנון מוקדם והוקדשה מחשבה רבה לאופן ביצוע העבירות. המעשים בוצעו בשעות לילה מאוחרות, כאשר שינוי זהות רכבו של נאשם מלמדת על התכנון שננקט טרם המעשים. כמו כן, הדגיש התובע את עברו הפלילי של הנאשם, הכולל שלוש הרשעות קודמות בעבירות רכוש ונשק. עוד טען ב"כ המאשימה כי הנאשם עירב עצמו בשתי תוכניות עברייניות שונות, שני מעשים נפרדים, שנעשו במועדים שונים כלפי בתי עסק שונים וכלפי קורבנות שונים. על כן, ביקש התובע לקבוע לכל אחד מהם מתחם ענישה נפרד. בהתאם, באשר לאישום הראשון, בו הורשע הנאשם בתורת מסייע כאמור, עתר התובע לקביעת מתחם ענישה הנע בין שנה וחצי לבין שנתיים וחצי מאסר לריצוי בפועל. באשר לאישום השני, במסגרתו הורשע הנאשם בעבירות שוד בנסיבות מחמירות בצוותא חדא עם אחרים, התובע סבר כי יש לקבוע מתחם ענישה הנע בין שלוש לבין שש שנות מאסר לריצוי בפועל.

כמו כן, ביקש ב"כ המאשימה למקם את עונשו של הנאשם באמצע מתחמי הענישה האמורים. עוד טען התובע לצבירת העונשים והפעלת המאסר המותנה במצטבר וכן לענישה נלווית, בדמות הטלת מאסר על תנאי משמעותי ומרתיע, פיצויים למתלוננים וחילוט הרכב של הנאשם.

ב"כ הנאשם ציינה כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה לאחר שתב האישום עבר תיקון משמעותי, לקח אחריות על מעשיו, הביע חרטה כנה וחסך מזמנו היקר של בית המשפט. בנוסף, הדגישה הסנגורית כי עברו של הנאשם אינו כולל הרשעות בעבירות דומות לאלה שבמקרה דנן.

הסנגורית עמדה על נסיבות ביצוע העבירות, כאשר באירוע הראשון לא נעשה שימוש באלימות כלל, ובאירוע השני, גם אם נעשה שימוש בגז מדמיע, לא נגרם כל נזק למתלונן. על כך הוסיפה כי הנאשם לא יצא מהרכב ולא לקח חלק אקטיבי במעשי השוד וחלקו הסתכם בכך שנהג חלק מהדרך.

לשיטת הסנגורית, עסקינן במסכת עבירות אשר בוצעה במסגרת תוכנית אחת ועל פני פרק זמן קצר מאוד. על כן, לטענתה מתקיים מבחן "הקשר ההדוק" ולפיו יש לקבוע מתחם עונשי אחד ובהתאם לגזור עונש אחד. לדעת הסנגורית, בהתאם לפסיקה, במקרים דומים מתחם ענישה נע בין 12-28 חודשי מאסר בפועל.

באשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, הסנגורית טענה כי מדובר בנאשם צעיר, אשר גדל בסביבה מורכבת, חווה ילדות קשה מאוד והתמודד עם מצוקה משמעותית. הוא הוצא למסגרת חוץ ביתית כאשר הוריו התגרשו, ועל כן נאלץ להתמודד עם קשיים ולפרנס את עצמו. עוד ציינה הסנגורית כי הנאשם עזב את בית הספר והחל לעבוד מגיל צעיר על מנת לסייע למשפחה השרויה במצב כלכלי קשה. כמו כן, הדגישה הסנגורית כי הנאשם הוא המטפל המרכזי באחיו הנכה המרותק לכיסא גלגלים.

הסנגורית הפנתה את תשומת לב בית המשפט לעובדה כי הנאשם עצור מזה כ-15 חודשים. מצבו הנפשי והכלכלי הושפעו רבות ממעצר ממושך זה. הוא הורתע ממנו ויש לאפשר לו להשתקם, תוך צמצום משך הזמן בו ישהה מאחורי סורג ובריח.

לאור כל האמור, ביקשה הסנגורית להסתפק בימי מעצרו של הנאשם, קרי כ-15 חודשים כמאסר בפועל, ולהפעיל את 6 חודשי המאסר המותנים בחופף לעונש מאסר זה. כן עתרה הסנגורית להטיל על הנאשם עונש מאסר מותנה מתון. בנוסף, ביקשה ב"כ הנאשם שאם בית המשפט יראה לנכון להטיל עליו עונש כלכלי, בדמות קנס או פיצוי, הדבר יעשה תוך התחשבות במצבו הכלכלי הקשה.

לבסוף, התנגדה הסנגורית לחילוט הרכב של הנאשם מאחר שזה אינו בבעלותו, אלא בבעלות אביו. בדברו האחרון מסר הנאשם כי הוא מצטער ומתחרט על מעשיו. הנאשם ציין כי היה למשפחה עסק פעיל אשר נפגע במלחמה ולכן פשט את הרגל, וכעת המצב הכלכלי של המשפחה עוד יותר קשה. הנאשם ביקש את רחמי בית המשפט, בעיקר על אחיו הקטן ועל הוריו המבוגרים, הזקוקים לו. הנאשם ציין כי כיום הוא משמש כתומך בעצורים אחרים בבית הסוהר.

דיון והכרעה

הערכים החברתיים המוגנים

עבירות שוד, דוגמת אלה שנעברו במקרה זה פוגעות באופן קשה בערך חברתי בסיסי ביותר ההגנה על קניינו של אדם. הן אף מערערות את שלום הציבור ותחושת הביטחון. יתרה מזו, גלום בהן, מעצם טבען, פוטנציאל להידרדרות ל אלימות ולפגיעות גופניות קשות עד קטלניות. כל זאת, מבלי להתעלם מהפגיעה הנפשית העלולה להגרם לאדם שנפל קורבן לעבירה זו.

הדברים באו לידי ביטוי בפסיקה עקבית של בית המשפט העליון. כך לדוגמה נקבע בע"פ 9094/12 טספאי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 28.04.2013):

"אין מחלוקת כי עבירת השוד עבירה חמורה היא. ראשית, פוגעת עבירה זו בקניינו של הקרבן. שנית, וחמור מכך, עבירת השוד פוגעת בביטחונו האישי של הקרבן. תחושת האימה וחוסר האונים בה שרוי קרבן עבירת השוד, והחשש לחייו, מותירים בו לא פעם צלקות חמורות לאורך תקופה ארוכה."

על רקע האמור, נקבע כי ככלל יש להחמיר בעונשם של אלה שנטלו חלק בעבירות שוד למיניהן:

"... בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתה של עבירת השוד ועל הצורך להחמיר בעונשו של מי שמבקש להשיג רווח קל בדרך עבריינית, תוך פגיעה באנשים תמימים הנקרים בדרכו כמו גם בסדר הציבורי ובתחושת הביטחון של הציבור כולו ... כן הוטעם בעבר כי חומרה זו עומדת בעינה אף כשברשות מבצע העבירה אקדח דמה בלבד, וזאת בשל האימה האוחזת בקורבנות המעשה עת מופנה כלפיהם כלי הנחזה לנשק אמיתי ... בית משפט זה שב והזקיק מעשי שוד המופנים כלפי עובדי לילה, ועמד על חשיבות ההגנה על עובדים אלה ועל השירות החיוני שאותו הם מספקים ... " (ע"פ 9079/16 מיארה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 09.03.2017) וכן הפסיקה המובאת בו).

כל זאת באופן כללי וביתר שאת באשר לחלופה החמורה יותר של סעיף 402, סעיף קטן (ב), העוסק בשוד בנסיבות מחמירות:

"עבירת השוד, קל וחומר שוד בנסיבות מחמירות, היא עבירה קשה. היא מכוונת לנטילת רכוש בכוח הזרוע לצורך רווח כלכלי, תוך פגיעה ברכוש ובגוף. בגזירת עונשם של עבריינים שהורשעו בעבירה זו נדרש בית המשפט לשדר מסר ברור כי היא גוררת עמה עונש משמעותי שיש בו כדי לשקף את פגיעתה הרעה בחברה".

(עפ 4012/13 זיני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.02.2014)).

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

בעניינו, מתקיימות נסיבות לא מעטות המצביעות על חומרת מעשיו של הנאשם.

ראשית, ניכר כי העבירות היו תוצאה של תכנון מקדים של הנאשם והאחרים. המאמצים שעשו המעורבים לשנות את זהות רכבו של הנאשם, תוך החלפת לוחיות הרישוי בלוחיות השייכות לכלי רכב מסוג זהה טרם ביצוע השוד, מלמדות על תכנון מוקדם כאמור. בדומה, ההצטיידות בבגדי הסוואה ובחפץ הנחזה לאקדח.

בעניין אחרון זה, יש לציין כי עצם השימוש באמצעות חפץ הנחזה להיות אקדח, גם אם איננו יודעים בוודאות שאכן מדובר בנשק, מהווה נסיבה משמעותית לחומרה. זאת ולו לאור הפחד הרב אותו עלול היה שימוש בחפץ כאמור לגרום למתלוננים, שלא ידעו מה טיבו של החפץ. יתרה מזו, מעשי השוד לוו באיומים ובמקרה אחד אף באלימות ממשית, כאשר המתלונן השני רוסס בגז מדמיע.

אופן ביצוע העבירות מלמד על תעוזה לא מועטה מצד מבצעייהם, גם אם אינה כטענת הסנגורית כי הנאשם לא יצא מרכבו.

שנית, יש להתחשב בעובדה כי הנאשם סיפק את כלי הרכב ששימש את החבורה בשני האירועים.

מעבר לכך, יש לזקוף לחובת הנאשם כי העבירות בוצעו יחד עם האחרים, בשעות לילה מאוחרות, כלפי קורבנות "קלים להשגה" בהיותם עובדים בודדים.

על כגון דא נקבע בעניין פלוני:

"למרבה הצער, הפכו, בתקופה האחרונה, מעשי השוד... לתופעה שניתן להגדירה כ'מכת מדינה', כאשר חדשות לבקרים מדווחים אנו על תקיפה של קורבנות חסרי הגנה, על-ידי שודדים אלימים וחסרי מעצורים, המבקשים לשדוד את רכושם ולזכות ברווח כספי קל וזמין... מעבר להיבט הכספי והכלכלי של התופעה, יש ליתן את הדעת לפגיעות הפיזיות, ולא פחות חמור מכך, לפגיעות הנפשיות הנגרמות לקורבנות העבירה, בצד הפגיעה בשלומם ובביטחונם של הציבור בכללותו" (ע"פ 588/13 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 27.08.2013) וכן ע"פ 2031/23 טארק בסטי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 28.04.2024)).

במיוחד הדגישה הפסיקה את החומרה המיוחדת הטמונה בשוד "נותני שירות":

"בבוא ביהמ"ש ליישם את מצוות המחוקק, עליו לשים לנגד עיניו את החומרה הרבה הנשקפת ממעשים אלה. משקל ממשי יש ליתן לצורך בהגנה על הציבור, ובפרט על אלה שפרנסתם במתן שירות חיוני לציבור, המוצאים עצמם לעיתים קרובות חשופים באישון ליל, קרבנות לעבירות אלימות ורכוש - שוד לאור הלילה." (ע"פ 5833/12 פלונית נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.09.2013)).

על כך יש להוסיף את המובן מאליו, כי העבירות הסבו נזק כספי, גם אם לא מהחמורים ביותר, לבעלי החנויות.

לצד האמור, יש להתחשב לקולא בחלקו המוגבל של הנאשם באירוע הראשון, בו אך סייע לעבריין העיקרי, בכך ששימש כנהג בלבד בעת נטילת לוחיות הזיהוי והרכבתן על רכבו והן בזמן ביצוע השוד.

שונים פני הדברים בנוגע לאירוע השני. בנוגע לאירוע זה איננו יודעים בוודאות מה היה חלקו של הנאשם, האם נותר גם הפעם ברכבו או שמא מילא תפקיד אחר באירוע השוד. ברם, סבורני כי לעובדה זו יש לתת משקל מוגבל. ואכן, בעבירות המצריכות תכנון ושיתוף פעולה בין עבריינים, אין לייחס חשיבות רבה לתפקיד הספציפי אותו ממלא מעורב זה או אחר. כל אחד תורם את חלקו, על פי התכנון, ובכך אחראי באופן מלא למלוא ההתרחסות, יהיה חלקו אשר יהיה. לאור זאת, יש לתת משקל מוגבל מאוד לטענה כי הנאשם נותר ברכבו בעת ששותפיו שדדו בפועל את המתלונן השני, כפי שטענה באת כוחו, טענה שאף אינה נתמכת במתואר בכתב האישום.

לבסוף, לא ניתן להתעלם מהעובדה כי באירוע הראשון לא ננקטה אלימות פיזית, ובשני האירועים לא נגרמו נזקים פיזיים למתלוננים.

קביעת מתחם או מתחמי ענישה

במחלוקת שנפלה בין הצדדים בנוגע לשאלה האם יש לקבוע מתחם עונשי כולל, המתייחס לשני האירועים, או שני מתחמים שונים, דעתי היא כי מן הראוי לקבוע שני מתחמים נפרדים.

אומנם מעשיו של הנאשם בוצעו בהפרש של ימים ספורים בלבד (3-4 ימים), וקיים ביניהם דימיון רב. עם זאת, מדובר בשני אירועי שוד נפרדים, אשר מלבד הנאשם איננו יודעים אם מתקיימת זהות בין יתר המעורבים בהם. אף לא הובאה בפנינו כל ראיה שמעשי השוד היו תוצאה של התארגנות במסגרתה נקבעו מראש מטרות אפשריות ודרכי פעולה. לבסוף, אין להתעלם מהעובדה כי מעשי השוד בוצעו כלפי שני קורבנות נפרדים, בדפוס פעולה שונה במקצת (באשר למבחנים לקביעת עבירות שונות כ"אירוע" אחד לצורך סעיף 40 י"ג לחוק העונשין, תשל"ז-1977 וראו ע"פ 2910/13 בני ג'אבר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.10.2014) וכן ע"פ 2420/15 אבטליון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.11.2015) בנסיבות המזכירות את ענייננו).

יחד עם זאת, גם בהינתן קביעתם של מתחמי ענישה נפרדים, לאור הדימיון הרב בין העבירות וסמיכות הזמנים ביניהן כאמור, מצאתי לקבוע עונש כולל בגין שני האירועים.

הענישה הנוהגת וקביעת מתחמי הענישה מעיון בפסיקה אליה הפנו הצדדים וכן בפסיקה נוספת, עולה כי עבירת השוד טומנת בחובה קשת רחבה של מעשים, ובהתאם לכך אף טווח עונשי רחב. לאור זאת, נקבע זה מכבר כי "ככל שעסקינן בעבירות דוגמת עבירת השוד, בה ניתן להצביע על מדרג של חומרה, עלינו לזהות את מתחם הענישה הראוי לקבוצות מעשים הדומים בנסיבותיהם" (ע"פ 7655/12 פייסל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 04.04.2013)).

בענייננו, משתייכים האירועים לקבוצת מעשי השוד הכוללים תכנון מסוים, מעשי הכנה, ביצוע בצוותא, והצטיידות באמצעי על מנת לאיים או לפגוע. מעשי השוד כונו כלפי חנויות, בוצעו בשעות הלילה, וגרמו לנזק פיזי, נפשי וכלכלי מוגבל (מבלי להמעיט בנזק זה).

נעמוד על פסיקה מנחה במקרים דומים.

ע"פ 6300/21 תורגמן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.02.2022) - נדחה הערעור על קולת העונש, 18 חודשים, בגין הרשעה בעבירת שוד בנסיבות מחמירות. באותו עניין הנאשם ובת זוגו שדדו ₪ 3,000 מסופרמרקט, כשהם רעולי פנים, הנאשם איים על הקופאית באמצעות כלי הנחזה להיות אקדח. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 18-48 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל, הכוללים הפעלת מאסר מותנה בן 6 חודשים, בהתחשב בעובדה כי הנאשם נפצע קשה בעת האירוע.

ע"פ 1167/21 חוג'יראת נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 31.05.2021) - על הנאשם נגזר עונש של 18 חודשים בגין הרשעה בעבירת שוד בנסיבות מחמירות בצוותא, כאשר הוא ואחר הצטיידו במברג וסכין יפנית באמצעותם הסירו את לוחיות הרישוי מהרכב, הגיעו בשעות לילה מאוחרות לחנות בתחנת דלק, כשהם רעולי פנים. הנאשם איים על העובד בחנות וזה מסר לו 1,140 ₪. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 18-40 חודשי מאסר בפועל. הערעור על קולת העונש נדחה.

ע"פ 475/20 סורני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 13.07.2022) - על הנאשם נגזר עונש של 19 חודשים בגין הרשעה בעבירות שוד, איומים וניסיון גניבה. הנאשם הורשע בשני אירועים שבוצעו באותה חנות נוחות בהפרש של שלושה ימים. במקרה הראשון, שדד הנאשם באמצעות חפץ הנחזה לאקדח, סך 7,200 ₪. במקרה השני, שוב הגיע הנאשם לחנות, המוכר זיהה אותה והתקשר למשטרה, בתגובה איים עליו הנאשם ונמלט מהמקום. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם לשני האישומים יחד נע בין 16-46 חודשי מאסר בפועל. הערעור על קולת העונש נדחה.

ע"פ 212/14 יעקב נ' מדינת ישראל (11.08.2014) - נדחה ערעור על קולת עונשו של נאשם בעבירת שוד בנסיבות מחמירות בצוותא. הנאשם נכנס יחד עם אחר, בשעות לילה מאוחרות, לתחנת דלק, צעקו לעבר המוכר "זה שוד, תביא את הכסף", היכה את המתלונן בראשו וברגליו באמצעות אלה, לרבות איומים שאם יתקשר למשטרה יחזרו להכותו. נלקחו 772 ₪ וכן 131 קופסאות סיגרות מסוגים שונים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 15-60 חודשי מאסר לריצוי בפועל, וגזר עונש של 48 חודשי מאסר בפועל, תוך הפעלת מאסרם מותנים וכן עונשים נלווים.

ע"פ 6341/14 בן אישטי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 08.07.2015) - על הנאשם נגזר עונש של 36 חודשים, בגין הרשעה בשתי עבירות שוד בנסיבות מחמירות ושתי עבירות של קשר לפשע (שוד). בשני המקרים נשדדו שליחי פיצריות שהוזמנו לבניינים בערים שונות, בסמיכות זמנים של מספר שעות, עם אותה חבורה, כשהם מחזיקים סכינים וחפץ הנחזה לאקדח. החבורה הזמינה פיצה וכאשר הגיע שליח התנפלו עליו, איימו עליו באקדח ובסכינים וביקשו כי ימסור להם את הפאוץ' שנשא על גופו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש בין שנתיים לחמש שנות מאסר, והשית על הנאשם עונש של 36 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. הערעור על קולת העונש נדחה. הנה כי כן, במקרים דומים לפרט אישום השני נקבעו מתחמי ענישה העומדים על 15-60 חודשי מאסר לריצוי בפועל. זאת, כאשר באישום הראשון הנאשם הורשע בתורת מסייע לעבירת שוד לפי סעיף 402(א) כאמור. לאור האמור, בגין העבירות בהן הורשע הנאשם, יש לקבוע מתחם עונשי לאישום הראשון הנע בין 9-18 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ולאישום השני מתחם עונשי הנע בין 20-40 חודשי מאסר, וזאת לצד מאסר מותנה, וכן, במקרים המתאימים, קנס ופיצוי למתלוננים ולבעלי החנויות.

נסיבותיו האישיות של הנאשם משקבעתי כאמור, יש לקבוע מהו העונש הראוי לנאשם בתוך המתחמים האמורים, בהתאם לנסיבותיו. כאמור, אין זו מעידתו הראשונה של הנאשם, אשר לחובתו שלוש הרשעות קודמות, חלקן בעבירות רכוש. יתרה מזו, עובדה היא כי הנאשם שכבר טעם את טעמו המר של בית הסוהר לא הורתע מלבצע עבירות נוספות. בעיניי, עובדה זו מצדיקה החמרה עונשית כלפיו.

מאידך גיסא, יש להתחשב בנסיבות חייו הלא פשוטות של הנאשם. הוריו התגרשו בצעירותו, הוא נאלץ לעזוב את לימודיו בגיל צעיר ולסייע בפרנסת המשפחה. מעבר לכך, כפי שניתן היה להתרשם מהמסמך הרפואי שהוגש ובאופן בלתי אמצעי במהלך הדיונים, אחיו של הנאשם סובל מנכות קשה מאוד, והוא תלוי כל כולו בטיפולם של אחרים, כאשר הנאשם נוטל חלק מרכזי בכך. עוד יש להתחשב במצב הסוציו-אקונומי הנמוך של המשפחה.

מעבר לכך, יש לזקוף לזכות הנאשם את הודאתו, אשר יש בה משום קבלת אחריות ואף חיסכון בזמן שיפוטי. לבסוף, שמעתי את דבריו של הנאשם בנוגע לחרטתו, רצונו להמשיך לסייע בטיפול באחיו הנכה והפגיעה שנגרמה לו ולמשפחתו עקב מעצרו הממושך.

על רקע כלל האמור, ומבלי להתעלם מחומרת העבירות, מצאתי לתת משקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם. לאור זאת, אני סבור כי יש להציב את עונשו של הנאשם בחלקו האמצעי של מתחם הענישה. לצד האמור, יש מקום להטיל עליו ענישה צופה פני עתיד משמעותית, אשר אני תקווה שתשמש לו תמרור אזהרה. מעבר לכך, דין הוא כי הנאשם יפצה את קורבנותיו.

חילוט

כאמור, מעבר לעתירתה למאסר, קנס ופיצויים עותרת המאשימה לחילוט הרכב אשר שימש את הנאשם לביצוע העבירות.

סעיף 39(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש, תשכ"ט - 1969] קובע את סמכות בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט חפץ אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ.

בעניינינו, אין מחלוקת בין הצדדים כי גם אם הרכב רשום באופן רשמי על שם אחד מהוריו של הנאשם, הוא נהג בו "מנהג בעלים". לאור זאת, ניתן להורות על חילוט הרכב ששימש את הנאשם בביצוע העבירות כפי שתואר.

לצד האמור, סמכות החילוט היא סמכות ברשות ויש לבחון את הפעלתה בשים לב למכלול הנסיבות של כל מקרה ועל השתלבותה במערך רכיבי הענישה האחרים (ראו עפ' 9104/20 מדינת ישראל נ' טבצ'ניקוב (פורסם בנבו, 09.03.2005)). במקרה דנן השיקולים לקבלת החלטה בחילוט ברורים.

מחד גיסא, עומדת העובדה הפשוטה כי הנאשם עשה שימוש ברכב לביצוע העבירות, כאשר נראה כי לרכב האמור נועד תפקיד מרכזי בביצוע. מאידך גיסא, אין ספק כי חילוט הרכב, אשר כאמור רשום על שם אחד ההורים, מהווה פגיעה כלכלית משמעותית בנאשם ובהוריו. זאת במיוחד לאור הטענות בנוגע למצבם הכלכלי הרעוע. לאחר שקילת הדברים, סבורני כי האינטרס העונשי המובהק הטמון בחילוט הרכב גובר על הפגיעה בנאשם. חילוט הרכב מהווה ענישה "כלכלית", העומדת כמשקל נגד לתכלית מעשיו של הנאשם. יתרה מזו, כאמור, נעשה שימוש מרכזי ברכב לביצוע העבירות, ובעיניי מדובר בנסיבה מכריעה, המצדיקה שלילת הבעלות על הרכב כחלק מרכיבי הענישה. כל זאת, כאשר חילוט הרכב משתלב עם יתר רכיבי הענישה, בראשם החלטתי שלא להטיל על הנאשם קנס. לנוכח האמור, הגעתי למסקנה כי יש לקבל את בקשת החילוט.

סוף דבר

הנאשם נטל חלק בשני אירועי שוד, אחד מהם כמסייע והשני כשותף לשוד בנסיבות מחמירות. כן הורשע בעבירות נלוות. כלל עבירות אלה פגיעתן בפרט ובציבור מובהקת. מעשיו של הנאשם כוללים היבטי חומרה לא מעטים, הן בשל התכנון המקדים, החלפת לוחיות הרישוי, השימוש בחפץ הנחזה לנשק, השימוש בגז פלפל, והן לאור פוטנציאל הנזק האינהרנטי לעבירה כגון זו, במיוחד כאשר היא בוצעה כלפי קורבנות אשר עבדו לבדם, באישון לילה. עוד יש לציין כי אין זו הסתבכותו הראשונה של הנאשם עם החוק כאמור.

מאידך גיסא, קיימות במקרה זה נסיבות מקלות כפי שפורטו. חלקו של הנאשם באירוע הראשון, העובדה כי באירוע זה לא כלל אלימות וכן הנזק הפיזי המוגבל שנגרם באירוע השני. בנוסף, נסיבותיו האישיות של הנאשם, הודאתו באשמה, מצבו הכלכלי, ומצבו הרפואי של אחיו הנזקק לסיועו, אף הן ראויות להתחשבות.

על רקע כלל האמור, ובשים לב להודאת הנאשם באשמה, הנני גוזר עליו את העונשים הבאים:

א. 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מיום מעצרו בתיק זה, 21.03.2024.

ב. הפעלת מאסר המותנה מתיק ת"פ 57767-11-19 בן 6 חודשים יופעל במצטבר לעונש המאסר בתיק זה, כך שהנאשם ירצה 36 חודשים סך הכל.

ג. 18 חודשי מאסר מותנים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו לא יעבור עבירה לפי סעיף 402 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 או כל עבירה שיש בה שליחת יד ברכוש הזולת המלווה באלימות.

ד. 10 חודשי מאסר מותנים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו לא יעבור עבירה של שליחת יד ברכוש הזולת או עבירות לפי סעיף 413 לחוק העונשין.

ה. פיצוי למר יונתן קזקוב ת.ז. 208338251 בסך ₪ 2,500.

ו. פיצוי למר נבראס חליחל בסך ₪ 1,500 (הפרקליטות תמסור למזכירות בית המשפט פרטים מלאים).

ז. פיצוי לבעלי קיוסק בשם BEST, שנמצא בשדרות ההגנה 11 בחיפה בסך ₪ 4,000 (הפרקליטות תמסור למזכירות בית המשפט פרטים מלאים של הבעלים).

ח. פיצוי לבעלי חנות AM/PM הנמצאת בשדרות מוריה 128 בחיפה בסך ₪ 2,000 (הפרקליטות תמסור למזכירות בית המשפט פרטים מלאים של הבעלים).

ט. רכב מסוג "סקודה", שמספרו 24804302 יחולט.

כל הפיצויים ישולמו עד ליום 01.12.2025.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים מהיום.

ניתנה היום, י"ט תמוז תשפ"ה, 15 יולי 2025, בפומבי ובמעמד הצדדים.